

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU, Euratom) 2022/2545**af 19. december 2022****om fastlæggelse af rammen for fordeling af omkostninger i forbindelse med låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 ⁽¹⁾, særlig artikel 220a, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2022/2434 ⁽²⁾ indføres den diversificerede finansieringsstrategi som en fælles finansieringsmetode til gennemførelse af låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner, der udføres af Kommissionen, i forordning (EU, Euratom) 2018/1046 («finansforordningen»). Efter ikrafttrædelsen af forordning (EU, Euratom) 2022/2434 skal den diversificerede finansieringsstrategi anvendes på programmer for finansiel bistand, for hvilke basisretsakterne træder i kraft den 9. november 2022 eller derefter.
- (2) Kommissionen skal træffe de nødvendige foranstaltninger til gennemførelsen af den diversificerede finansieringsstrategi. Anvendelsen af den diversificerede finansieringsstrategi kræver, at der vedtages en række regler til fastlæggelse af fordelingen af de respektive omkostninger til de pågældende programmer for finansiel bistand, hvilket skal sikre, at modtageren opkræves alle de omkostninger, som Unionen afholder i forbindelse med den finansielle bistand.
- (3) Metoden til fordeling af omkostninger i forbindelse med gennemførelsen af den diversificerede finansieringsstrategi inden for rammerne af NextGenerationEU (NGEU) er fastlagt ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/1095 ⁽³⁾. Disse ordninger bør udvides til også at omfatte låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner, der gennemføres inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi, jf. finansforordningens artikel 220a.
- (4) Tilbagebetalingsforpligtelserne skal i henhold til finansforordningens artikel 220, stk. 5, litra e), og i overensstemmelse med budgetprincipperne om forsvarlig økonomisk forvaltning og ligevægt forblive hos modtagerne af den finansielle bistand. Alle omkostninger bør opkræves hos modtagerne på grundlag af en fælles omkostningsfordelingsmetode, der sikrer en gennemsigtig og forholdsmæssig fordeling af omkostningerne.
- (5) Omkostningsfordelingsmetoden bør sikre, at der ikke sker krydssubsidiering af omkostninger mellem forskellige typer af modtagere. På den ene side bør låneomkostninger fuldt ud pålægges modtagerne af disse lån, og på den anden side bør omkostninger til ikketilbagebetalingspligtig støtte fuldt ud pålægges EU-budgettet baseret på de faktiske omkostninger, der er afholdt til at tilvejebringe og udbetale den respektive andel af provenuet til de forskellige modtagere. Metoden bør omfatte alle de omkostninger, som Unionen afholder i forbindelse med låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner, herunder alle administrationsomkostninger, og sikre, at der for hver udbetaling beregnes forskellige typer af omkostninger.

⁽¹⁾ EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2022/2434 af 6. december 2022 om ændring af forordning (EU, Euratom) 2018/1046 for så vidt angår fastlæggelsen af en diversificeret finansieringsstrategi som generel lånemetode (EUT L 319 af 13.12.2022, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/1095 af 2. juli 2021 om fastlæggelse af en metode til omkostningsfordeling i forbindelse med lånoptagelse og gældsforvaltning inden for rammerne af NextGenerationEU (EUT L 236 af 5.7.2021, s. 75).

- (6) For at sikre en retfærdig og lige behandling af modtagerne bør Kommissionen indføre en fælles og ensartet metode for omkostninger, der finder anvendelse på alle typer udbetalinger (både dem, der tilbagebetales over EU-budgettet, og dem, der tilbagebetales af modtagerne), og ifølge hvilken omkostningerne pålægges modtagerne på grundlag af den modtagne andel af provenuet.
- (7) Ved denne metode til beregning og fordeling af omkostninger bør der skelnes mellem tre typer af omkostninger: finansieringsomkostninger, omkostninger til likviditetsstyring og administrationsomkostninger. Finansieringsomkostningerne hidrører fra renter og andre udgifter, som Kommissionen skal betale for de forskellige instrumenter, der udstedes til finansiering af de pågældende udbetalinger. Omkostningerne til likviditetsstyring er omkostninger, der opstår som følge af, at udstedte beløb midlertidigt indsættes på likviditetskonti som reserver til dækning af kommende betalinger. Disse løbende, operative overheadomkostninger er uløseligt forbundet med den diversificerede finansieringsstrategi og bør fordeles ligeligt mellem alle modtagere. Den tredje type omkostninger består af de administrationsomkostninger til opbygning af den tekniske og operationelle kapacitet til at gennemføre en diversificeret finansieringsstrategi, der opstår som en direkte følge af gennemførelsen af den diversificerede finansieringsstrategi.
- (8) For at opnå en rimelig og forholdsmæssig tildeling af omkostningerne bliver udbetalinger og dertil knyttede finansieringsinstrumenter opdelt i tidsperioder (i det følgende benævnt »tidssegmenter«). Allerede eksisterende udbetalinger og dertil knyttede låntagningstransaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi, der allerede er tildelt tidssegmenter, berøres ikke af tilføjelsen af udbetalinger inden for rammerne af programmer for finansiel bistand i henhold til finansforordningens artikel 220a. Omkostningerne til udbetalinger af lån, der finansieres gennem den diversificerede finansieringsstrategi, beregnes og henføres på samme måde fra udbetalingens begyndelse. Den største fordel herved er, at finansieringsomkostningerne er ens for alle udbetalinger, der henføres til samme tidssegment, således at låntagningen er tilpasset udbetalingsbehovet.
- (9) Det bør sikres, at fordelingen af omkostninger ikke påvirkes for nogen af de programmer, som omkostningsfordelingsmetoden finder anvendelse på. Omkostningsfordelingsmetoden vil fra dens vedtagelse finde anvendelse på låntagning inden for rammerne af NGEU og lån inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2463 ⁽⁴⁾, der har en tilsvarende løbetid og struktur. Det er derfor muligt at medtage dem i de samme tidssegmenter. Hvis der oprettes et nyt program for finansiel bistand med en anden løbetid og struktur, som må forventes at påvirke omkostningerne, bør denne metode om nødvendigt revideres.
- (10) Finansieringsomkostninger, der hidrører fra låntagningstransaktioner, bør beregnes på grundlag af de omkostninger, der opstår i forbindelse med alle låntagningstransaktioner i perioden på seks måneder omkring udbetalingsdatoen. Denne opdeling af finansieringsomkostningerne i tidsperioder er nødvendig for at sikre, at de finansieringsomkostninger, der opkræves i forbindelse med udbetalingen, nøje følger de gældende markedsrenter på det tidspunkt, hvor udbetalingen finder sted. Denne tilgang betyder, at de nøjagtige finansieringsomkostninger først fastsættes efter fuldendelsen af finansieringspuljen ved afslutningen af tidssegmentet på seks måneder, men at vejledende priser vil være tilgængelige for lånemodtagerne inden den endelige omkostningsberegning. Lånemodtagere eller, for så vidt angår de eksterne formålsbestemte indtægter i henhold til artikel 3, stk. 1, i Rådets forordning (EU) 2020/2094 ⁽⁵⁾, EU-budgettet, bør betale det samme gebyr. Herved undgås den vilkårlighed eller tilfældighed, der karakteriserer den traditionelle back-to-back-metode, hvor omkostningerne for en bestemt modtager svarede til de vilkår, der kunne opnås på dagen for låntagningen.
- (11) Hvert tidssegment bør være aktivt i en periode på seks måneder, der begynder den 1. januar eller den 1. juli. Det første tidssegment bør imidlertid omfatte perioden fra 1. juni 2021 til 31. december 2021, jf. denne afgørelses artikel 4.
- (12) Selv om finansieringsomkostningerne kan variere mellem tidssegmenterne på seks måneder på grund af forskelle i finansieringsbetingelserne, som Kommissionen ikke har nogen indflydelse på, vil Kommissionen forvalte låntagnings- og gældsforvaltningstransaktionerne på en måde, der sikrer, at hvert tidssegment i videst muligt omfang har ens løbetidsprofiler.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2463 af 14. december 2022 om oprettelse af et instrument med henblik på at yde støtte til Ukraine i 2023 (makrofinansiel bistand+) (EUT L 322 af 16.12.2022, s. 1).

⁽⁵⁾ Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23).

- (13) Kommissionens finansieringsstrategi muliggør en bedre styring af renterisikoen og andre finansielle risici. Selv om de rentesatser, der opkræves hos lånemodtagerne, er stabile, vil der regelmæssigt være behov for marginale genberegninger af satserne, når instrumenter i finansieringspuljen skal erstattes ved udløb. Kommissionen vil efter behov udbygge sin kapacitet til at anvende derivater såsom swaps til at styre eventuelle resterende renterisici og tilbyde modtagerne muligheden for fastforrentede lån. Omkostningerne ved denne fastrentefacilitet bør fuldt ud og udelukkende afholdes af de modtagere, der benytter sig af denne mulighed.
- (14) De udbetalte beløb i et tidssegment bør svare til beløbet for de langfristede finansieringsinstrumenter, der er henført til dette tidssegment. I de fleste tilfælde vil udbetalingen af provenuet finde sted i og blive henført til det samme tidssegment som udstedelsen af de langfristede finansieringsinstrumenter, med hvilke provenuet blev tilvejebragt. Uforudsete forsinkelser ved udbetalingen kan imidlertid føre til situationer, hvor provenuet fra den langfristede finansiering er blevet tilvejebragt, men ikke kan udbetales som oprindelig planlagt. I dette scenario kan udbetalingen udskydes fra et tidssegment til det efterfølgende. Hvis midlerne til disse særlige finansieringsbehov imidlertid allerede er tilvejebragt og henført til det forrige tidssegment, kan de ikke benyttes til andre formål i dette tidssegment. Under disse omstændigheder bør det være muligt at henføre udbetalingerne til det tidssegment, hvortil finansieringsinstrumenterne er henført. Det bør ligeledes være muligt at henføre langfristede finansieringsinstrumenter i det efterfølgende tidssegment til det forrige tidssegment, hvis beløbet for de langfristede finansieringsinstrumenter i det pågældende tidssegment ikke er tilstrækkeligt til at dække udbetalingsbeløbet.
- (15) Kommissionen vil også have brug for midler til i det foregående tidssegment at foregribe udbetalingsbehov, der opstår på et tidligt tidspunkt i det næste tidssegment. For at tage højde for sådanne situationer og sikre, at Kommissionen på gunstige vilkår råder over midler til at foretage udbetalinger kort før eller efter overgangen mellem tidssegmenter, bør Kommissionen have mulighed for at henføre langfristede finansieringsinstrumenter til det efterfølgende tidssegment.
- (16) Evnen til at styre likviditeten i forbindelse med finansieringstransaktionerne ved at have adgang til kortfristet låntagning samt råde over ud fra et forsigtighedshensyn fastsatte kontantbeholdninger er et centralt og afgørende element i den diversificerede finansieringsstrategi. Denne likviditetsstyring vil give Kommissionen mulighed for at dække alle betalingsbehov og tilpasse udstedelserne til markedsforholdene. Denne kapacitet fører til omkostninger ved tilvejebringelsen af provenuet gennem udstedelse af kortfristede værdipapirer samt omkostninger ved den midlertidige deponering af en del af provenuet på en likviditetskonto, med hvilken det sikres, at alle betalinger kan foretages på anmodning. Gældsforvaltningstransaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi giver mulighed for bedre styring af renterisici og andre finansielle risici. Der kan være tale om anvendelse af derivater såsom swaps til at styre renterisici eller andre finansielle risici i forbindelse med lån til modtagerne eller til at foretage sikrede eller usikrede pengemarkedstransaktioner. Omkostninger i forbindelse med tilbagekøb og/eller besiddelse af egne obligationer med henblik på likviditetsstyring bør betragtes som likviditetsstyringsomkostninger. Denne afgørelse bør danne et grundlag for beregningen af disse likviditetsomkostninger og sikre, at disse omkostninger fordeles på en retfærdig og rimelig måde til alle relevante modtagere af provenu i løbet af det pågældende år.
- (17) Et højere udbetalingsbehov end beløbet for de langfristede finansieringsinstrumenter, der er fordelt til det respektive tidssegment, eller rentebetalinger kan føre til et likviditetsunderskud i et tidssegment. Et lavere udbetalingsbehov end beløbet for de langfristede finansieringsinstrumenter, der er fordelt til det respektive tidssegment, eller indfrielsesbetalinger, der modtages i forbindelse med de udestående udbetalinger, der er tildelt tidssegmentet, kan føre til et likviditetsoverskud. Udligning af disse likviditetsoverskud eller -underskud er et uomgængeligt krav i forbindelse med gennemførelsen af den diversificerede finansieringsstrategi. Disse omkostninger bør ikke afholdes i de respektive tidssegmenter, men bør isoleres og forvaltes som en del af særlige overheadomkostninger til likviditetsstyring. Ved denne afgørelse bør der indføres en mekanisme til at adskille omkostninger, der opstår som følge af likviditetsunderskud eller -overskud, således at de kan absorberes af det bredere finansieringsprogram i form af likviditetsstyringsomkostninger. Kommissionen bør anvende likviditetsstyringssegmentet til at udligne eventuelle positive eller negative likvide beholdninger i tidssegmenterne i forhold til det samlede udbetalingsbeløb.
- (18) Gennemførelse af den diversificerede finansieringsstrategi kræver opbygning af ny kapacitet, der er nødvendig for at opnå den mest fordelagtige adgang til kapitalmarkeder og sikre, at denne infrastruktur vedligeholdes på en kontinuerlig og effektiv måde. Dette omfatter omkostninger, der er nødvendige for at føre likviditetskonti, opbygge kapacitet til at afholde auktioner over EU-gældsbeviser og -obligationer og til at indføre ny intern databehandlingskapacitet. Sådanne omkostninger, der følger direkte af gennemførelsen af låntagnings- og udbetalingstransaktioner, bør behandles som overheadomkostninger, idet der skelnes mellem omkostninger i forbindelse med etablering og vedligeholdelse af låntagnings- og udbetalingsinfrastruktur. Disse omkostninger bør medtages i omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger.

- (19) Omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger sammenfatter alle administrationsomkostninger, der opstår direkte som følge af gennemførelsen af den diversificerede finansieringsstrategi. Disse omkostninger opstår enten som etableringsomkostninger i forbindelse med engangsomkostninger til opbygning af operationel kapacitet eller som uundgåelige tilbagevendende omkostninger, der direkte kan henføres til låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi, og som opstår over tid. Selv om de tilbagevendende omkostninger er regelmæssige årlige omkostninger, der opkræves i forbindelse med de udbetalinger, der finder sted i et givet år, bør etableringsomkostningerne pålægges som engangsudgifter.
- (20) Etableringsomkostninger og omkostninger til kapacitetsopbygning for disse transaktioner har været afholdt siden 2021 og er gennem specifikke overheadomkostninger for etablering allerede blevet henført til modtagere under programmer for finansiel støtte inden for rammerne af NGEU. Derfor bør modtagerne under andre programmer for finansiel bistand, der henhører under anvendelsesområdet for finansforordningens artikel 220a, ikke afholde omkostninger i forbindelse med denne tidligere kapacitetsopbygning, men kun fremtidige udgifter i forbindelse med vedligeholdelsen af denne infrastruktur. Andelen af administrationsomkostninger for programmer for finansiel bistand i henhold til finansforordningens artikel 220a, bortset fra NGEU, bør derfor begrænses til tilbagevendende omkostninger, og de berørte modtagere bør behandles som enhver modtager under den diversificerede finansieringsstrategi.
- (21) Administrationsomkostninger, der indgår i omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger, bør begrænses til en udtømmende liste over støtteberettigede omkostninger, som er direkte forbundet med den diversificerede finansieringsstrategi. Kontraktmæssige honorarer i forbindelse med ansættelse af eksternt konsulentpersonale føjes til listen over støtteberettigede administrationsudgifter, efter at der er indgået aftaler inden for rammerne af det årlige budget for 2023. Udvidelsen af listen over støtteberettigede administrationsudgifter er blevet meddelt medlemsstaternes myndigheder forud for vedtagelsen af denne afgørelse. De samlede omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger udgør en meget begrænset del af de samlede omkostninger til transaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi.
- (22) Proceduren for efterfølgende fakturering er udformet på en sådan måde, at det sikres, at omkostningerne opkræves det følgende år og indtil det tidspunkt, hvor omkostningerne ikke længere genereres som følge af låntagnings-, gældsforvaltnings- og betalingsforvaltningstransaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi.
- (23) Hvad angår de lån i form af finansiel bistand til Ukraine, der ydes inden for rammerne af forordning (EU) 2022/2463, kan Unionen undtagelsesvis afholde rente- og administrationsomkostninger i forbindelse med låntagning og långivning i henhold til artikel 17 i forordning (EU) 2022/2463. De nødvendige midler tilvejebringes ved hjælp af bidrag fra medlemsstaterne, jf. artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2463. Faktureringen af disse omkostninger bør derfor tilpasses faktureringen af omkostninger i forbindelse med udbetalinger som eksterne formålsbestemte indtægter i henhold til artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2020/2094 og grupperes pr. kvartal i året.
- (24) Kommissionen bør udstede en bekræftelsesmeddelelse for hver udbetaling, herunder af ikketilbagebetalingspligtig støtte som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a) og c), i forordning (EU) 2020/2094, tilbagebetalingspligtig støtte til medlemsstater som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2020/2094 og lån til en medlemsstat eller et tredjeland inden for rammerne af programmer for finansiel bistand i henhold til finansforordningens artikel 220a.
- (25) Lån inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi skal for hver udbetaling gennemføres på finansielle standardvilkår (løbetids- og tilbagebetalingsprofil). For ikketilbagebetalingspligtig støtte bør bekræftelsesmeddelelsen være det vigtigste element til fastlæggelse af disse finansielle vilkår for EU-budgettet. I bekræftelsesmeddelelsen fastlægges omkostningsanmodningen på grundlag af de finansielle vilkår. Disse vilkår bør omfatte udbetalingsdatoen, omfanget af den finansielle støtte, betalingsdatoen for finansieringsomkostningerne samt udløbsdatoen. Bekræftelsesmeddelelsen udgør det væsentlige grundlag for EU's budgetplanlægning, finansielle kredsløb og bogføring af ikketilbagebetalingspligtig støtte.
- (26) Gennem relevante henvisninger i låneaftalerne præciseres det, at omkostningerne til udbetalingerne fastsættes ved anvendelse af den metode, som er fastsat i denne afgørelse.
- (27) Denne afgørelse bør finde anvendelse på alle låntagningstransaktioner og udbetalinger inden for rammerne af NGEU-programmet, herunder dem der har fundet sted inden dens ikrafttræden —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

KAPITEL 1

GENSTAND, DEFINITIONER OG ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand, anvendelsesområde og overordnede principper

1. Ved denne afgørelse fastlægges en fælles og ensartet metode til fordeling af omkostninger, der opstår som følge af låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner, som gennemføres inden for rammerne af programmer for finansiel bistand i henhold til finansforordningens artikel 220a, samt ikketilbagebetalingspligtig støtte i henhold til artikel 5, stk. 1, i Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053 ⁽⁶⁾ (»CAM-programmer«).
2. Anvendelsen af omkostningsfordelingsmetoden bygger på principperne om retfærdighed og ligebehandling, idet det sikres, at omkostningerne fordeles på grundlag af den relative andel af den modtagne støtte.

Artikel 2

Definitioner

I denne afgørelse forstås ved:

- 1) »modtager«: en medlemsstat eller et tredjeland, der er part i en låneaftale inden for rammerne af et CAM-program, eller, for så vidt angår ikketilbagebetalingspligtig støtte i henhold til artikel 5, stk. 1, i afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053, Unionens budget
- 2) »udbetaling«: overførsel af provenu fra låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner til finansiering af tilbagebetalingspligtig eller ikketilbagebetalingspligtig støtte til en modtager
- 3) »finansieringsinstrumenter«: obligationer, gældsbeviser, kortfristede gældsbreve, EU-gældsbeviser eller andre relevante kort- og/eller langfristede finansielle transaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi
- 4) »renteperiode«: en periode på tolv (12) måneder, eller en anden periode, der kan angives i bekræftelsesmeddelelsen, og som begynder at løbe fra udbetalingsdatoen eller den forudgående rentebetalingsdato
- 5) »likviditetsstyring«: forvaltning af pengestrømme i forbindelse med finansieringsinstrumenter og udbetalinger
- 6) »låneaftale«: en aftale mellem Kommissionen og en modtager inden for rammerne af et CAM-program
- 7) »låntagningstransaktioner«: transaktioner som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU, Euratom) 2022/2544 ⁽⁷⁾
- 8) »gældsforvaltningstransaktioner«: transaktioner som omhandlet i artikel 2, nr. 2), i gennemførelsesafgørelse (EU, Euratom) 2022/2544
- 9) »kortfristet finansiering«: finansiering som omhandlet i artikel 2, nr. 11), i gennemførelsesafgørelse (EU, Euratom) 2022/2544
- 10) »langfristet finansiering«: finansiering som omhandlet i artikel 2, nr. 10), i gennemførelsesafgørelse (EU, Euratom) 2022/2544.

⁽⁶⁾ Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053 af 14. december 2020 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter og om ophævelse af afgørelse 2014/335/EU, Euratom (EUT L 424 af 15.12.2020, s. 1).

⁽⁷⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU, Euratom) 2022/2544 af 19. december 2022 om fastlæggelse af ordningerne for administration og gennemførelse af EU's låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner inden for rammerne af den diversificerede finansieringsstrategi og de dermed forbundne långivningstransaktioner (se side 109 i denne EUT).

*Artikel 3***Typer omkostninger**

Der fastlægges følgende typer af omkostninger:

- a) finansieringsomkostninger
- b) omkostninger til likviditetsstyring
- c) omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger.

KAPITEL 2

FINANSIERINGSOMKOSTNINGER OG OMKOSTNINGER TIL LIKVIDITETSSTYRING

AFDELING 1

Segmenter*Artikel 4***Tidssegmenter**

1. Et tidssegment er aktivt i en periode på seks måneder, der begynder den 1. januar eller den 1. juli. Det første tidssegment omfatter imidlertid perioden fra den 1. juni 2021 til den 31. december 2021.
2. Tidssegmentet består af de udbetalinger, der er foretaget i dets aktive periode, og de dermed forbundne finansieringsinstrumenter, som er fordelt til det. Udbetalinger henføres til det tidssegment, der er aktivt på udbetalingsdatoen.

Uanset første afsnit fordeles udbetalingerne, hvis provenubeløbet fra langfristede finansieringsinstrumenter, der er henført til det foregående tidssegment, overstiger det udbetalingsbeløb, der i overensstemmelse med første afsnit er henført til det pågældende segment, fortsat til dette tidssegment, indtil udbetalingsbeløbet svarer til provenubeløbet fra de pågældende langfristede finansieringsinstrumenter.

For alle udestående beløb, der endnu ikke er tilbagebetalt, henføres udbetalingen fortsat til tidssegmentet.

3. Med forbehold af artikel 6, stk. 2, henføres provenuet fra langfristede finansieringsinstrumenter til et tidssegment.
4. Andre langfristede finansieringsinstrumenter end de i stk. 5 omhandlede henføres til det tidssegment, der er aktivt på tidspunktet for indgåelsen af den låntagningstransaktion, der genererer disse instrumenter.

Uanset første afsnit:

- a) kan finansieringsinstrumenter, der tilvejebringes med henblik på finansiering af en udbetaling i det efterfølgende tidssegment, henføres til dette tidssegment
- b) hvis udbetalingsbeløbet ved slutningen af det aktive tidssegment overstiger provenubeløbet fra langfristede finansieringsinstrumenter, henføres de langfristede finansieringsinstrumenter, der genereres fra låntagningstransaktionerne efter udløbet af tidssegmentets aktive periode, til dette tidssegment, indtil provenubeløbet fra langfristede finansieringsinstrumenter svarer til udbetalingsbeløbet i dette tidssegment.
5. Langfristede finansieringsinstrumenter, som erstatter langfristede finansieringsinstrumenter ved disses udløb, henføres til samme tidssegment. Artikel 6 finder anvendelse i tilfælde af uoverensstemmelse mellem udløbsdatoen for det langfristede instrument under udløb, og datoen for låntagning af det langsigtede instrument, der erstatter det.

*Artikel 5***Likviditetsstyringssegment**

1. Likviditetsstyringssegmentet forbliver aktivt, indtil de låntagningstransaktioner, der er godkendt i CAM-programmerne, er fuldt tilbagebetalt.
2. Kortfristede finansieringsinstrumenter, gældsforvaltningstransaktioner og de dermed forbundne omkostninger henføres til likviditetsstyringssegmentet.

*Artikel 6***Udligning af likviditetssaldi**

1. Likviditetsbeholdningernes størrelse i et tidssegment beregnes dagligt som forskellen mellem indgående og udgående pengestrømme, jf. bilagets punkt 1, trin 3.
2. Positive beløb, der er omhandlet i stk. 1 («likviditetsoverskud»), fordeles dagligt fra tidssegmentet til likviditetsstyringssegmentet, jf. bilagets punkt 1, trin 4, til finansieringsomkostningerne for det relevante tidssegment på den pågældende dag.
3. Beløb, der svarer til det negative beløb, der er omhandlet i stk. 1 («likviditetsunderskud»), henføres dagligt fra likviditetsstyringssegmentet til tidssegmentet, jf. bilagets punkt 1, trin 6, til finansieringsomkostningerne for likviditetsstyringssegmentet på den pågældende dag.

*AFDELING 2***Beregning af finansieringsomkostninger og omkostninger til likviditetsstyring***Artikel 7***Beregning af finansieringsomkostninger for et tidssegment**

1. Finansieringsomkostningerne beregnes dagligt.
2. Finansieringsomkostningerne for et finansieringsinstrument omfatter den daglige rente for hvert finansieringsinstrument og en potentiel agio/disagio baseret på den samlede udstedelseskurs.
3. De daglige finansieringsomkostninger for tidssegmentet omfatter de daglige finansieringsomkostninger for de finansieringsinstrumenter, der er henført til tidssegmentet efter resultaterne af anvendelsen af artikel 6, stk. 2 og 3.

*Artikel 8***Beregning af omkostninger til likviditetsstyring**

1. Omkostningerne til likviditetsstyring er summen af omkostninger ved besiddelse (cost of carry) i likviditetsstyringssegmentet, jf. bilagets punkt 2.
2. Omkostningerne ved besiddelse er forskellen mellem de påløbne renter inden for rammerne af de relevante finansieringsinstrumenter i likviditetsstyringssegmentet, omkostningerne og afkastet som følge af udligningen af eventuelle likviditetsoverskud eller likviditetsunderskud som omhandlet i artikel 6, stk. 2 og 3, og investeringsafkastet fra likviditetsbeholdningerne.
3. Omkostningerne til likviditetsstyring beregnes dagligt.

*Artikel 9***Fordeling af omkostninger til likviditetsstyring**

1. Omkostningerne til likviditetsstyring beregnes som summen af de daglige omkostninger til likviditetsstyring i løbet af et kvartal. Disse omkostninger henføres til hver udbetaling pro rata med udbetalingsens relative andel af de samlede udestående udbetalte beløb ved kvartalets udgang.
2. Omkostningerne til likviditetsstyring beregnes på grundlag af den metode og de trin, der er fastsat i bilagets punkt 2.

*Artikel 10***Tildeling af finansieringsomkostninger til en udbetaling**

1. Udbetalingerne fra det samme tidssegment er forbundet med de samme gennemsnitlige daglige finansieringsomkostninger, indtil de er tilbagebetalt.
2. For hver udestående udbetaling beregnes de daglige finansieringsomkostninger ved at gange de samlede finansieringsomkostninger for segmentet efter anvendelse af artikel 6, stk. 2 og 3, med udbetalingsbeløbet divideret med de samlede udestående udbetalte beløb for det tidssegment, som udbetalingen henføres til.

KAPITEL 3

OMKOSTNINGER I FORBINDELSE MED YDELSER TIL GENERELLE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER*Artikel 11***Omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger**

Omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger omfatter tilbagevendende administrationsomkostninger for modtagere samt etableringsomkostninger for lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten. De beregnes i overensstemmelse med bilagets punkt 3.

*Artikel 12***Tilbagevendende administrationsomkostninger**

1. Tilbagevendende administrationsomkostninger omfatter alle omkostninger, som Kommissionen afholder i forbindelse med udførelse af låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner, af følgende typer: salærer for juridisk bistand såsom udgifter til juridisk rådgivning, tilbagevendende omkostninger til kontoadministration, udgifter til ekstern revision, vedligeholdelsesgebyrer for auktionsplatformen, gebyrer til kreditvurderingsbureauer, gebyrer for notering, skatter, gebyrer for registrering, offentliggørelse og afregning, informationsteknologi, udgifter til markedsundersøgelser samt honorarer til kontraktansatte i forbindelse med gennemførelsen af den diversificerede finansieringsstrategi.
2. I det omfang disse omkostninger er fælles for låntagningstransaktioner, der gennemføres inden for rammerne af andre programmer for finansiel bistand, beregnes de omkostninger, der indgår i beregningen, som den pro rata-andel, der henføres til låntagnings- og gældsforvaltningstransaktioner i det pågældende kalenderår.
3. De tilbagevendende administrationsomkostninger beregnes for hver udbetaling, der modtages inden for rammerne af hver låneaftale, pro rata i forhold til udbetalingsens andel af de samlede udbetalte beløb ved udgangen af kalenderåret.

*Artikel 13***Etableringsomkostninger for lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten**

1. Etableringsomkostninger for lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten omfatter alle omkostninger, som Kommissionen afholder i forbindelse med opbygning af kapacitet til gennemførelse af låntagnings-, gældsforvaltnings- og betalingsforvaltningstransaktioner inden for rammerne af NGEU. De omfatter omkostninger i forbindelse med oprettelse af NGEU-konti, oprettelse af en auktionsplatform, et investorstyringsværktøj, andre udgifter til informationsteknologi samt gebyrer for markedsundersøgelser og konsulentbistand.
2. Medlemsstater, der underskriver låneaftaler inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, afholder 48 % af de samlede etableringsomkostninger.
3. I 2021, 2022 og 2023 betaler medlemsstaterne de i stk. 1, omhandlede etableringsomkostninger pro rata i forhold til lånebeløbets andel i henhold til den undertegnede låneaftale inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten af det samlede lånebeløb i henhold til alle undertegnede låneaftaler inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, jf. bilagets punkt 3, stk. 2, litra a) og b).
4. Senest den 30. juni 2024 fordeles eventuelle ikkefordelte etableringsomkostninger for medlemsstater, der har undertegnet låneaftaler inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, pro rata i forhold til andelen af det lånebeløb, der er undertegnet i henhold til hver låneaftale inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, i de samlede lånebeløb i henhold til alle indtil den 31. december 2023 underskrevne låneaftaler inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, jf. bilagets punkt 3, stk. 2, litra c).
5. Efter udgangen af 2023 vil ingen yderligere etableringsomkostninger for låntagningstransaktioner forfalde til betaling eller blive fordelt til CAM-programmer, medmindre de henhører under anvendelsesområdet for artikel 5, stk. 1, i afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053.

KAPITEL 4

FAKTURERING*Artikel 14***Bekræftelsesmeddelelse**

1. For hver udbetaling udarbejdes der en bekræftelsesmeddelelse, som indeholder de vilkår, der ligger til grund for Kommissionens omkostningsanmodning.
2. I bekræftelsesmeddelelsen fastsættes vilkårene for betalingen af finansieringsomkostningerne og tilbagebetalingen af hovedstolen, der, for så vidt angår ikketilbagebetalingspligtig støtte, i henhold til artikel 5, stk. 1, første afsnit, i afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053 afholdes over Unionens budget, samt af modtagerne for så vidt angår låneaftaler.
3. Bekræftelsesmeddelelsen skal indeholde følgende elementer:
 - a) beløbet for udbetalingen
 - b) løbetiden
 - c) tilbagebetalingsplanen
 - d) tildelingen af udbetalingen til et tidssegment
 - e) renteperioden med angivelse af betalingsdato.
4. Bekræftelsesmeddelelsen vedrørende lån skal endvidere omfatte yderligere elementer, der er anført i låneaftalerne.

*Artikel 15***Fakturering af finansieringsomkostninger**

1. Finansieringsomkostningerne beregnes for hver udbetaling ved udløbet af den renteperiode, der er fastsat i bekræftelsesmeddelelsen.

2. Faktureringen finder sted ved udløbet af den renteperiode, der er fastsat i bekræftelsesmeddelelsen. Ved udbetalinger som eksterne formålsbestemte indtægter i henhold til artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2020/2094 og udbetalinger inden for rammerne af MFA+-instrumentet kan fakturaerne grupperes pr. kvartal i året, såfremt Ukraine anmoder om subsidiering af de dermed forbundne omkostninger.

Artikel 16

Fakturering af omkostninger til likviditetsstyring

Omkostningerne til likviditetsstyring faktureres ved begyndelsen af hvert kalenderår for omkostninger, der er afholdt i det foregående kalenderår.

Artikel 17

Fakturering af omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger

Modtagere af lån faktureres ved begyndelsen af hvert kalenderår for omkostninger i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger, der er afholdt i det foregående kalenderår, under hensyntagen til de i henhold til artikel 11 fordelte samlede omkostninger.

Modtagernes betalinger for omkostningerne i forbindelse med ydelser udgør interne formålsbestemte indtægter som omhandlet i finansforordningens artikel 21, stk. 3, litra a).

Artikel 18

Ophævelse

Gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/1095 ophæves.

Henvisninger til den ophævede afgørelse gælder som henvisninger til nærværende afgørelse.

Artikel 19

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. december 2022.

På Kommissionens vegne
Ursula VON DER LEYEN
Formand

BILAG

1. **Beregning af finansieringsomkostningerne**

Finansieringsomkostningerne (CoF) beregnes efter følgende fremgangsmåde:

Trin 1: Beregning af de samlede daglige omkostninger for et individuelt finansieringsinstrument i et tidssegment eller i likviditetsstyringssegmentet

De daglige påløbne omkostninger (ACC) beregnes som følger:

$$ACC_{pr. dag} = (nominel : 100) * kupon * (1 : dage pr. år)$$

For hvert finansieringsinstrument fordeles agio/disagio lineært over hele instrumentets løbetid:

$$agio/disagio_{pr. dag} = (100 - udstedelseskurs) : (udløbsdato - udstedelsesdato)$$

hvor *udstedelseskurs* = samlet kurs (inklusive bankgebyrer)

For hvert finansieringsinstrument beregnes de samlede daglige omkostninger som følger:

$$CoF_{pr. dag pr. instrument} = ACC_{pr. dag} + agio/disagio_{pr. dag}$$

Trin 2: Beregning af de samlede daglige finansieringsomkostninger

For hvert tidssegment (TC1-TC11) er de samlede daglige omkostninger for segmentet, før den i artikel 5 omhandlede udligning, summen af alle daglige samlede omkostninger for hvert finansieringsinstrument, der er henført til tidssegmentet:

$$CoF_{pr. dag TC(x) for udligning} = \sum CoF_{pr. dag pr. instrument} \text{ fordelt til TC}(x)$$

For likviditetsstyringssegmentet (LMC) udgør finansieringsomkostningerne:

$$CoF_{pr. dag LMC for udligning} = \sum CoF_{pr. dag pr. instrument} \text{ fordelt til LMC}$$

Trin 3: Beregning af likviditetssaldiene i tidssegmenterne

Likviditetsbeholdningernes størrelse beregnes dagligt som følger:

$$Likviditet_{TC(x)} = \text{indgående pengestrømme} [udstedelsesprovenu + rente_{lån/tilskud} + tilbagebetalinger_{lån/tilskud}] - \text{udgående pengestrømme} [udbetalinger + kupon_{udestående gæld} + gældsindfrielse]$$

Trin 4: Beregning af finansieringsomkostningerne for finansieringsinstrumenter, der påvirkes af likviditetsoverskud

I dette trin fastsættes den del af finansieringsomkostningerne i tidssegmenter med et likviditetsoverskud, der kan henføres til den likviditet, der holdes i det pågældende segment.

Finansieringsomkostningerne i forbindelse med finansieringsinstrumenterne beregnes som følger:

$$CoF_{likviditetsoverskud TC(overskud)} = CoF_{pr. dag TC(overskud) for udligning} * \text{likviditet}_{TC(overskud)} : TC(overskud)$$

$$CoF_{pr. dag TC(overskud) efter udligning} = CoF_{pr. dag TC(overskud) for udligning} - CoF_{likviditetsoverskud TC(overskud)}$$

Trin 5: Beregning af omkostningerne for likviditetsstyringssegmentet, hvis det tildeles finansieringsomkostninger fra tidssegmentet med likviditetsoverskud

Hvis likviditetsstyringssegmentet modtager overskud fra tidssegmentet, beregnes omkostningerne for likviditetsstyringssegmentet som følger:

$$CoF_{pr. dag LMC efter udligning} = CoF_{pr. dag LMC for udligning} + \sum CoF_{likviditetsoverskud TC(overskud)}$$

Trin 6: Beregning af finansieringsomkostningerne for tidssegmentet med likviditetsunderskud

Et likviditetsunderskud i et tidssegment udlignes med en overførsel af likviditet fra likviditetsstyringssegmentet til de daglige finansieringsomkostninger (trin 5).

For tidssegmenter med en positiv likviditetssaldo følger finansieringsomkostningerne efter udligningen allerede af trin 4 ovenfor.

$$CoF_{likviditetsoverførsel fra LMC} = CoF_{pr. dag LMC efter udligning} * \text{overført beløb} : LMC$$

$$CoF_{pr. dag TC(underskud) efter udligning} = CoF_{pr. dag TC(underskud) for udligning} + CoF_{likviditetsoverførsel fra LMC}$$

Selv om finansieringsomkostningerne kan variere mellem tidssegmenterne på seks måneder på grund af forskelle i finansieringsbetingelserne, som Kommissionen ikke har nogen indflydelse på, forvalter Kommissionen låntagnings- og gældsforvaltningstransaktionerne på en måde, der sikrer, at hvert tidssegment i videst muligt omfang har ens løbetidsprofiler.

Trin 7: Beregning af de daglige finansieringsomkostninger for en udbetaling

De daglige finansieringsomkostninger for en udbetaling er udbetalingsbeløbet ganget med udbetalingsens relative andel i forhold til det tidssegment, som den henføres til.

CoF for udbetaling i TC(x) =

$$\text{CoF}_{\text{pr. dagTC(x) efter udligning}} * \text{udestående beløb til udbetaling: } \sum \text{udestående udbetalinger i TC(x)}$$

2. Beregning af omkostningerne til likviditetsstyring (LIQM)

Omkostningerne til likviditetsstyring pr. udbetaling beregnes som summen af de daglige omkostninger for beholdningen i likviditetsstyringssegmentet efter udligningen af likviditetssaldiene i tidssegmenterne i løbet af beregningsperioden. Eventuelle afkast (RoI) (eller omkostninger i tilfælde af negative satser) fratrækkes som følger:

$$\text{LIQM}_{\text{kvarter}} = \sum \text{CoF}_{\text{pr. dagLM efter udligning}} \text{ i kvartalet} - \text{RoI af likviditetsbeholdninger}_{\text{kvarter}}$$

LIQM henføres til hver udbetaling som følger:

LIQM af udbetaling =

$$\text{LIQM}_{\text{kvarter}} *$$

$$\sum \text{udestående udbetaling}_{\text{ultimo kvartalet}} : \sum \text{udestående udbetalinger}_{\text{ultimo kvartalet}}$$

3. Beregning af omkostningerne i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger

3.1. Beregning af tilbagevendende administrationsomkostninger

Tilbagevendende administrationsomkostninger beregnes som følger:

$$\text{årlige tilbagevendende administrationsomkostninger}_{\text{i alt}} = \sum \text{tilbagevendende administrative udgiftsposter for kalenderåret}$$

Tilbagevendende administrative omkostninger fordeles som følger:

$$\text{årlige tilbagevendende administrationsomkostninger}_{\text{pr. modtager}} = \text{årlige tilbagevendende administrationsomkostninger}_{\text{i alt}} *$$

$$\sum \text{udestående udbetaling til modtager}_{\text{ultimo året}} : \sum \text{udestående udbetalinger}_{\text{ultimo året}}$$

3.2. Beregning og fordeling af etableringsomkostninger

Etableringsomkostningerne pr. modtager af lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (GRF-lån) beregnes i følgende to trin:

a) Etableringsomkostningerne for GRF-lån beregnes som følger:

$$\text{etableringsomkostninger}_{\text{for GRF-lån}} = 48 \% * \sum \text{etableringsudgiftsposter}$$

b) For 2021, 2022 og 2023 fordeles etableringsomkostningerne for lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten til hver medlemsstat, der har undertegnet en låneaf tale inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, som følger:

$$\text{etableringsomkostninger}_{\text{pr. undertegnet GRF-lån}} = \text{etableringsomkostninger}_{\text{for GRF-lån}} *$$

$$\text{undertegnet lånebeløb pr. medlemsstat}_{\text{ultimo året}} : \text{samlet maksimumsbeløb for GRF-lån}$$

c) Fra 1. januar 2024 beregnes ikkefordelte etableringsomkostninger som følger:

$$\text{ikkefordelte etableringsomkostninger for GRF-lån} = \text{etableringsomkostninger}_{\text{for GRF-lån}} - \sum \text{fordelte etableringsudgiftsposter for GRF-lån}_{\text{i 2021, 2022 og 2023}}$$

De fordeles som yderligere etableringsomkostninger til udbetalinger til medlemsstater, der har undertegnet en låneaf tale inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, som følger:

ekstra etableringsomkostninger_{pr. modtager} = ikkefordelte etableringsomkostninger for GRF-lån_{ultimo 2023} *

Σ underskrevet lånebeløb pr. modtager_{ultimo 2023}: samlet lånebeløb i henhold til undertegnede låneaftaler inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten_{ultimo 2023}

3.3. Beregning af omkostningerne i forbindelse med ydelser (CoS) pr. modtager

$\text{CoS}_{\text{pr. år}} = \Sigma$ tilbagevendende administrative udgiftsposter + Σ administrative udgiftsposter ved etablering

4. Liste over akronymer

$\text{ACC}_{\text{pr. dag}}$	Påløbne rentekomkostninger opdelt efter dag
(ACC) pr. dag	Daglige påløbne omkostninger for et individuelt finansieringsinstrument
agio/disagio _{pr. dag}	Agio eller disagio opdelt efter dag
Modtager	Medlemsstat eller tredjeland, der er part i en låneaftale inden for rammerne af et CAM-program, eller, for så vidt angår ikketilbagebetalingspligtig støtte i henhold til artikel 5, stk. 1, i afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053, Unionens budget
CoF for en individuel anmodning i TC(x)	CoF for en anmodning i tidssegment X
$\text{CoF}_{\text{pr. dag pr. instrument}}$	CoF pr. dag pr. finansieringsinstrument
$\text{CoF}_{\text{pr. dag LMC}}_{\text{efter udligning}}$	CoF pr. dag for LMC efter udligningen
$\text{CoF}_{\text{pr. dag LMC}}_{\text{før udligning}}$	CoF pr. dag for LMC før udligningen
$\text{CoF}_{\text{pr. dag TC(underskud)}}_{\text{efter udligning}}$	CoF pr. dag efter udligningen for segmenter med et indledende likviditetsunderskud
$\text{CoF}_{\text{pr. dag TC(overskud)}}_{\text{efter udligning}}$	CoF pr. dag efter udligningen for segmenter med et indledende likviditetsoverskud
$\text{CoF}_{\text{pr. dag TC(x)}}_{\text{før udligning}}$	CoF pr. dag før udligning af segment X
$\text{CoF}_{\text{likviditetsoverskud TC(overskud)}}$	CoF pr. dag i forbindelse med likviditetsoverskuddet i tidssegmentet
$\text{CoF}_{\text{likviditetsoverførsel fra LMC}}$	CoF pr. dag i forbindelse med likviditeten, der overføres til LMC
$\text{CoS}_{\text{pr. år}}$	Summen af omkostningerne i forbindelse med ydelser til generelle administrationsomkostninger i kalenderåret
Kupon	Renter, som udstederen betaler på obligationen
Likviditet _{TC(x)}	Likviditetsbeholdning i tidssegment X. Overskud eller underskud angives i henhold til trin 3
LMC-omkostninger _{kvartal}	Omkostninger til likviditetsstyring i et kvartal
Nominel	Nominelt beløb
RoI af likviditetsbeholdninger _{kvartal}	Afkast på likvide beholdninger i et kvartal
TC(x)	Samlet sum af anmodninger og likviditet i tidssegment X